Luxembourg, 5. desember 2024

**PRESSEMELDING 14/2024**

**Dom i sak E-15/23 *K* mot *Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten***

# REFUSJON AV HELSETJENESTER OVER LANDEGRENSENE

EFTA-domstolen ga i dag en rådgivende uttalelse som svar på spørsmål forelagt av Trygderetten om pasientrettighetsdirektivet, yrkeskvalifikasjonsdirektivet og tjenestefriheten etter EØS-avtalen. I hovedsaken avslo norske myndigheter Ks søknad om refusjon av tannbehandling i Polen fordi den behandlende tannlegen manglet nødvendig spesialisering. K påklaget vedtaket til Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten og anket senere til Trygderetten.

Hovedspørsmålet for EFTA-domstolen var om en nasjonal regel som krever at helsepersonell må ha en bestemt spesialisering for at pasienten skal få refundert utgifter til helsetjenester over landegrensene, er forenlig med EØS-retten. I tillegg spurte Trygderetten om betydningen av kvalifikasjonene som er oppført i vedlegg V til yrkeskvalifikasjonsdirektivet ved vurderingen av om spesialiseringskravet er oppfylt.

EFTA-domstolen fant at nasjonale vilkår for refusjon av utgifter til grensekryssende helsetjenester ikke kan innebære forskjellsbehandling eller hindre fri bevegelighet for pasienter, med mindre det objektivt kan begrunnes etter pasientrettighetsdirektivet. Selv om et spesialiseringskrav anerkjenner tilsvarende utenlandske kvalifikasjoner, kan det likevel bli et hinder dersom det i praksis innebærer en uberettiget tilleggsbyrde for pasienter som søker behandling i utlandet. Dette kan særlig være tilfelle dersom pasienten må fremlegge omfattende dokumentasjon på behandlerens kvalifikasjoner, og bevisbyrden for at disse kvalifikasjonene aksepteres hviler på pasienten. En slik restriksjon kan bare rettferdiggjøres i krav til planlegging i forbindelse med målet om å sikre tilstrekkelig og varig tilgang til et balansert utvalg av behandlinger av høy kvalitet i den berørte EØS-staten eller i forbindelse med ønsket om å kontrollere kostnader og unngå, så langt det er mulig, enhver sløsing med økonomiske, tekniske og menneskelige ressurser.

EFTA-domstolen la videre til grunn at kvalifikasjonene som er oppført i yrkeskvalifikasjonsdirektivet kan være tilstrekkelig bevis på kompetanse. Siden listen ikke er uttømmende, kan det imidlertid ikke anses som nødvendig for å bevise realkompetanse.

Den rådgivende uttalelsen er et skritt i rettergangen ved Trygderetten, som til slutt vil avgjøre om K skal få refusjon.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på EFTA-domstolens nettside, se www.eftacourt.int.

Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.